

Dosarul nr. 3ra-702/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: T. Avasiloiie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Manoli Lilia, reprezentată de avocatul Musteață Eugeniu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Manoli Lilia împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea eliberării copiilor certificate a înscrisurilor,

împotriva deciziei din 2 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată integral hotărârea din 24 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 6 martie 2019, Manoli Lilia, reprezentată de avocatul Musteață Eugeniu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea eliberării copiilor certificate a înscrisurilor.

În motivarea acțiunii a indicat că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 iulie 2018, instanța a respins argumentul Liliei Manoli referitor la faptul că decizia integrală a instanței de apel din 25 ianuarie 2018 a fost comunicată Ministerului Justiției al RM la 16 martie 2018, la cererea de executare a deciziei, din ce considerente recursul din 22 mai 2018, a fost declarat cu omiterea termenului de 2 luni.

În contextul dat a menționat că în motivarea soluției privind respingerea argumentului său, instanța a menționat că din cererea prezentată Ministerului Justiției al RM la 16 martie 2018 privind executarea deciziei instanței de apel, nu rezultă cu certitudine că Manoli Lilia a anexat decizia motivată din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Urmare a celor relatate, a susținut că având în vedere faptul că instanța de apel nu a eliberat părților dispozitivul și doar decizia motivată, precum și a faptului că la cererea din 16 martie 2018 a fost anexată decizia motivată din 25 ianuarie 2018 a

Curții de Apel Chișinău, la data de 11 ianuarie 2019, s-a adresat Ministerului Justiției al RM cu o cerere privind furnizarea informației oficiale prin care a solicitat să-i fie confirmat sau infirmat faptul că la cererea din 16 martie 2018 a fost atașată decizia motivată din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

A explicat că prin scrisoarea din 22 ianuarie 2019, a fost informată precum că la data de 19 iulie 2018, Ministerul Justiției al RM a prezentat informația solicitată și, suplimentar, a indicat că la cererea din 16 martie 2018, a fost anexată decizia nr. 3a-565/17 din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a indicat faptul că se anexează, iar la anexă s-a indicat o filă.

A remarcat că în pofida celor relatate, deși Ministerul Justiției al RM a recunoscut că la cererea din 16 martie 2018 a fost anexată decizia nr. 3a-565/17 din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, la scrisoarea din 22 ianuarie 2019, nu a anexat nici o filă și nu a comunicat dacă această decizie a fost motivată.

În continuare, a relevat că la data de 30 ianuarie 2019, a solicitat repetat Ministerului Justiției al RM să-i fie eliberată copia certificată a înscrisului olograf, prin care se confirmă că Ministerul Justiției al RM la data de 19 iulie 2018 a prezentat, iar Manoli Lilia a confirmat prin semnătură că a recepționat copiile următoarelor acte: cererea nr. 13334 din 17 iulie 2018 -1 filă; cererea nr. 5635 din 16 martie 2018 -1 filă; decizia motivată nr. 3a-565/17 a Curții de Apel Chișinău -10 file și să i se elibereze o copie certificată a deciziei motivate nr. 3a-565/17 a Curții de Apel Chișinău - 10 file, care a fost anexată de către Manoli Lilia la cererea nr. 5635 din data de 16 martie 2018.

A precizat că prin răspunsul din 14 februarie 2019, Ministerul Justiției al RM, a expediat doar o copie a actului semnat cu data de 19 iulie 2018.

Astfel, a afirmat că Ministerul Justiției al RM nu a eliberat copia certificată a înscrisului olograf, prin care se confirmă că Ministerul Justiției al RM la data de 19 iulie 2018 a prezentat, iar Manoli Lilia a confirmat prin semnătură că a recepționat copii de pe actele indicate și nu a eliberat o copie certificată a deciziei motivate nr. 3a-565/17 a Curții de Apel Chișinău-10 file, care a fost anexată de către Manoli Lilia la cererea nr. 5635 din 16 martie 2018.

Având în vedere prevederile art. 7 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și art. 10 paragraful 2 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, a remarcat că informațiile oficiale constituie o derogare cu totul excepțională de la principiul liberului acces la categoria respectivă de informații.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 34, 53 din Constituția Republicii Moldova, art. 1 alin. (1) lit. a), 4 alin. (1), 5 alin. (2) lit. a), 10 alin. (1), art. 11 alin. (1) pct. 2)-4), 16 alin. (1), 23 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

A solicitat constatarea încălcării dreptului de acces la informație solicitată prin cererea din 30 ianuarie 2019 și obligarea Ministerului Justiției al RM de a-i elibera reclamantei copia certificată a înscrisului olograf, prin care se confirmă că Ministerul Justiției al RM la data de 19 iulie 2018 a prezentat, iar Manoli Lilia a confirmat prin semnătură că a recepționat copiile următoarelor acte: cererea nr. 13334 din 17 iulie 2018 - 1 filă, cererea nr. 5635 din 16 martie 2018 - 1 filă; decizia motivată nr. 3a-565/17 a Curții de Apel Chișinău - 10 file, precum și să-i elibereze o copie certificată a deciziei motivate cu nr. 3a-565/17 al Curții de Apel Chișinău - 10 file, care a fost

anexată de către Manoli Lilia la cererea nr. 5635, înregistrată prin intermediul cancelariei Ministerului Justiției la data de 16 martie 2018.

Prin hotărârea din 24 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea. A fost constatată încălcarea de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova a dreptului Lilies Manoli la acces la informația solicitată prin cererea din 30 ianuarie 2019. A fost obligat Ministerul Justiției al Republicii Moldova să-i elibereze Lilies Manoli copia certificată a înscrisului olograf prin care se confirmă că Ministerul Justiției la data de 19 iulie 2018 a prezentat, iar Manoli Lilia a confirmat prin semnătură că a recepționat copiile următoarelor acte: cererea nr. 13334 din 17 iulie 2018 - 1 filă; cererea nr. 5635 din 16 martie 2018 - 1 filă; decizia motivată nr. 3a-565/17 a Curții de Apel Chișinău -10 file. A fost obligat Ministerul Justiției al Republicii Moldova să elibereze o copie certificată a deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, nr. 3a-565/17 - 10 file, care a fost anexată de Manoli Lilia la cererea nr. 5635, înregistrată prin intermediul cancelariei Ministerului Justiției al RM la data de 16 martie 2018.

La 30 septembrie 2019, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus apel împotriva hotărârii din 24 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 2 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată integral hotărârea din 24 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În susținerea concluziei care a format convingerea respingerii acțiunii instanța de apel a reținut prevederile art. 1 alin. (1), 5 alin. (1) și (2), 6 alin. (1) și (2), 12 alin. (1) și (2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, considerând neîntemeiate pretențiile Lilies Manoli precum și soluția primei instanțe cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea eliberării copiilor certificate a înscrisurilor solicitate.

La 17 martie 2020, Manoli Lilia, reprezentată de avocatul Musteață Eugeniu a depus recurs împotriva deciziei din 2 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 4 iunie 2020, Manoli Lilia, reprezentată de avocatul Musteață Eugeniu, a depus motivarea recursului.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că instanța a interpretat eronat legea, fiind emisă o soluție greșită cu privire la obligațiile furnizorului de informații.

A declarat că în prima instanță și în instanța de apel s-a menționat că informația solicitată urma a fi prezentată instanței de judecată pe un alt litigiu de drept civil, din care considerente s-a solicitat ca copiile înscrisurilor să fie certificate de instituție.

La fel, a enunțat că prin răspunsul din 14 februarie 2019, Ministerul Justiției al RM a denaturat informația prin neindicarea expresă a conținutului înscrisului cu privire la faptul că a fost recepționată copia integrală a deciziei nr. 3a-565/17 a Curții de Apel Chișinău.

A obiectat că instanța de apel a interpretat restrictiv prevederile Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, în sensul că furnizorul nu are obligația să certifice copia înscrisului dacă solicitantul o cere.

A precizat că a solicitat o copie a deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu ca act judecătoresc, ci ca o copie a unui înscris ce a fost depus la

Ministerul Justiției al RM de către recurenta, ce urma a fi prezentat cu titlu de probă pe un alt litigiu de drept civil.

A obiectat că odată ce s-a solicitat a fi autentificată decizia instanței de apel ca fiind un înscris ce a fost prezentat Ministerului Justiției al RM, aceasta era obligată să elibereze o astfel de informație.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de menținere a hotărârii primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 martie 2020. Totodată, se constată că decizia instanței de apel a fost notificată recurenteii în data de 29 mai 2020 (f. d. 112).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 17 martie 2020 și 4 iunie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

Intimatul, Ministerul Justiției al RM a recepționat recursul la 15 iunie 2020, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate (f. d. 120), însă nu și-a valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o

motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Manoli Lilia, reprezentată de avocatul Musteață Eugeniu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Manoli Lilia, reprezentată de avocatul Musteață Eugeniu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru